

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY č. 2003/30/ES**z 8. mája 2003****o podpore používania biopalív alebo iných obnoviteľných palív v doprave**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

so zreteľom na Zmluvu zakladajúcu Európske spoločenstvo, a najmä na jej článok 175 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie¹,so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov³,konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 Zmluvy⁴,

keďže:

- (1) Európska rada na zasadaní v Göteborgu 15. a 16. júna 2001 prijala stratégiu spoločenstva pre udržateľný rozvoj obsahujúcu rad opatrení, ktoré zahŕňajú aj rozvoj biopalív;
- (2) prírodné zdroje a ich prezieravé a rozvážne využívanie ako je uvedené v článku 174 odsek 1 Zmluvy, zahŕňajú ropu, zemný plyn a pevné palivá, ktoré sú významnými zdrojmi energie ale aj hlavnými zdrojmi emisií oxidu uhličitého;
- (3) je tu však široké spektrum biomasy z poľnohospodárskych a lesných produktov ako aj zo zvyškov a odpadov z lesníctva a lesného a potravinárskeho priemyslu, ktorá by sa mohla využiť na výrobu biopalív;
- (4) na sektor dopravy pripadá viac než 30 % spotreby energie v spoločenstve, ktorý sa stále zvyšuje a táto tendencia je spätá so zvyšovaním emisií oxidu uhličitého; táto expanzia sa v percentuálnom vyjadrení zvýši po vstupe kandidátskych štátoch do Európskej únie;
- (5) Biela kniha Komisie "Európska dopravná politika do roku 2010: čas rozhodnutia" očakáva, že emisie CO₂ v doprave sa zvýšia o 50 % za obdobie od roku 1990 do roku 2010 na zhruba 1113 miliónov ton a hlavná zodpovednosť zostáva na cestnej doprave, na ktorú pripadá 84 % emisií CO₂ v doprave; z ekologického hľadiska Biela kniha preto vyzýva na zníženie závislosti na rope (v súčasnosti 98 %) v dopravnom sektore používaním alternatívnych palív ako sú biopalivá;
- (6) väčšie používanie biopalív v doprave tvorí časť balíka opatrení potrebných na splnenie záväzkov Kjótskeho protokolu a každého balíka opatrení potrebných na splnenie ďalších záväzkov v tomto ohľade;
- (7) zvýšené používanie biopalív bez toho, aby sa vylúčili iné alternatívne palivá, vrátane LPG a CNG, je jedným z nástrojov, ktorými môže spoločenstvo znížiť závislosť dopravy na importovanej energii a vplyv priemyslu palív na dopravu, a tým bezpečnosť zásobovania energiou z hľadiska strednodobého a dlhodobého; táto úvaha však nesmie

¹ Ú. v. ES C 103 E, 30.4.2002, s. 205 a Ú. v. ES C 331 E, 31.12.2002, s. 291.

² Ú. v. ES C 149, 21.6.2002, s. 7.

³ Ú. v. ES C 278, 14.11.2002, s. 29.

⁴ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 4. júla 2002 (ešte nebolo uverejnené v Úradnom vestníku), spoločná pozícia Rady z 18. novembra 2002 (Ú. v. ES C 32 E, 11.2.2003, s. 1) a rozhodnutie Európskeho parlamentu z 12. marca 2003 (ešte nebolo uverejnené v Úradnom vestníku).

- žiadnym spôsobom znižovať význam dodržiavania legislatívy spoločenstva o kvalite paliva, emisiách vozidiel a kvalite ovzdušia;
- (8) na základe výsledkov technologického pokroku je väčšina vozidiel v obehu v Európskej únii schopná bez problémov používať zmes z nízkym obsahom biopalív; najnovší technologický vývoj umožňuje používať vyššie percento biopalív v zmesi; niektoré štáty už používajú zmesi s 10 % a vyšším obsahom biopalív;
 - (9) vozový park ponúka používanie biopalív vyšších koncentrácií; v niektorých mestách už jazdia vozidlá na čisté biopalivá a v niektorých prípadoch to pomohlo zvýšiť kvalitu ovzdušia v mestských oblastiach; členské štáty by mohli preto ďalej podporovať používanie biopalív v dopravných prostriedkoch verejnej dopravy;
 - (10) podporovanie používania biopalív v doprave predstavuje krok smerom k širšiemu využívaniu biomasy, čo umožní rozsiahlejšie zdokonalenie biopalív v budúcnosti, pričom sa nevylučujú iné možnosti a najmä možnosť používania vodíka;
 - (11) politika členských štátov týkajúca sa výskumu väčšieho využívania biopalív by mala v značnej miere zahŕňať aj techniku spojenú s využívaním vodíka a mala by túto možnosť podporovať, zohľadňujúc relevantné rámcové programy spoločenstva;
 - (12) čistý rastlinný olej z olejnatých rastlín vyrobený lisovaním, extrahovaním alebo podobnými postupmi, surový alebo rafinovaný, no chemicky nemodifikovaný, by sa tiež mohol používať ako biopalivo v špecifických prípadoch, keď je jeho použitie zlučiteľné s typom príslušného motora a zodpovedajúcimi emisnými požiadavkami;
 - (13) nové druhy paliva by mali zodpovedať uznávaným technickým normám, ak majú byť vo väčšom rozsahu prijateľné pre zákazníkov a výrobcov vozidiel a tým by mali preniknúť na trh; technické normy tvoria aj základňu pre požiadavky týkajúce sa emisií a monitorovania emisií; ťažkosti sa môžu vyskytnúť pri zabezpečovaní požiadavky, aby nové druhy palív spĺňali súčasné technické normy, ktoré boli v značnej miere vyvíjané pre bežné fosílné palivá; Komisia a normalizačné orgány by mali monitorovať vývoj, prispôbovať a aktívne vyvíjať normy, najmä z aspektu odparovania tak, aby sa mohli zaviesť nové druhy paliva pri dodržaní environmentálnych požiadaviek;
 - (14) bioetanol a bionafta použité vo vozidlách v čistej forme alebo ako zmes by mali zodpovedať normám kvality stanoveným s cieľom zabezpečiť optimálny výkon motora; tak by sa v prípade bionafty pre dieselové motory, kde je výrobným procesom esterifikácia, mohla použiť norma Európskej komisie pre normalizáciu (CEN) prEN 14214 o metylesteroch mastných kyselín (FAME); podobne by mala CEN vypracovať vhodné normy pre ostatné dopravné biopalivové výrobky v Európskej únii;
 - (15) podporovanie používania biopalív v súlade s udržateľnou praxou v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve stanovenou v pravidlách, ktorými sa riadi spoločná poľnohospodárska politika, by mohlo vytvoriť nové príležitosti pre udržateľný rozvoj vidieka vo väčšej miere na trh orientovanej poľnohospodárskej politike, zameranej na európsky trh a na prosperujúci vidiecky život a multifunkčné poľnohospodárstvo, a mohlo by otvoriť nový trh pre inovačné poľnohospodárske výrobky so zreteľom na súčasné a budúce členské štáty;
 - (16) vo svojej rezolúcii z 8. júna 1998¹ Rada potvrdila stratégiu Komisie a akčný plán pre obnoviteľné zdroje energie a požadované špecifické opatrenia v sektore biopalív;

¹ Ú. v. ES C 198, 24.6.1998, s. 1.

- (17) Zelená kniha Komisie "K európskej stratégii pre bezpečnosť zásobovania energiou" stanovila cieľ 20 % náhrady bežných palív alternatívnymi palivami v sektore cestnej dopravy do roku 2020;
- (18) alternatívne palivá len vtedy preniknú na trh, ak budú všeobecne dostupné a konkurencieschopné;
- (19) vo svojej rezolúcii z 18. júna 1998² Európsky parlament vyzval k zvýšeniu trhového podielu biopalív v priebehu piatich rokov na 2 % pomocou balíka opatrení, vrátane daňových výnimiek, finančnej pomoci pre spracovateľský priemysel a stanovenia povinného podielu biopalív pre ropné spoločnosti;
- (20) optimálna metóda zvýšenia podielu biopalív na národných trhoch a trhu spoločenstva závisí na dostupnosti zdrojov a surovín, na národných politikách ako aj politike spoločenstva podporiť biopalivá a na daňových opatreniach a na primeranom zapojení všetkých zainteresovaných strán;
- (21) národné politiky na podporu používania biopalív by nemali viesť k zákazu voľného pohybu palív, ktoré spĺňajú harmonizované environmentálne kritéria stanovené legislatívou spoločenstva;
- (22) podpora výroby a používania biopalív by mala prispieť k zníženiu závislosti na dovoze energie a emisií skleníkových plynov; okrem toho biopalivá v čistej forme alebo ako zmes, sa môžu v zásade používať v existujúcich motorových vozidlách a v súčasných systémoch distribúcie paliva pre motorové vozidlá; zmiešavanie biopalív s fosílnymi palivami by mohlo prispieť k potenciálnej úspore nákladov v distribučnom systéme spoločenstva;
- (23) pretože cieľ navrhovaného opatrenia, t. j. zavedenie všeobecných princípov zabezpečujúcich minimálne percento biopalív na trhu a v distribúcii, nemôžu dostatočne dosiahnuť členské štáty jednotlivo a môžu sa preto z hľadiska rozsahu a účinku navrhovaných opatrení lepšie dosiahnuť na úrovni spoločenstva, spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade s princípom subsidiarity stanoveným v článku 5 Zmluvy; v súlade s princípom proporcionality stanoveným v tom istom článku, táto smernica nejde nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie uvedeného cieľa;
- (24) mal by sa podporovať výskum a technologický vývoj v oblasti udržateľnosti biopalív;
- (25) zvýšenie používania biopalív by malo byť sprevádzané podrobnými analýzami environmentálneho, hospodárskeho a sociálneho dopadu, aby sa rozhodlo, či je účelné zvýšiť podiel biopalív vo vzťahu k bežným palivám;
- (26) mali by sa realizovať opatrenia, ktorými by sa umožnilo rýchle prispôsobenie zoznamu biopalív, percentuálneho podielu obnoviteľných látok a časového harmonogramu zavádzania biopalív na dopravný trh s palivami, technickému pokroku a výsledkom posúdenia environmentálneho dopadu prvej etapy zavádzania;
- (27) mali by sa zaviesť opatrenia na rýchly vývoj noriem kvality pre biopalivá používané na pohon motorových vozidiel ako čisté biopalivá ako aj zložky v zmesi s bežnými palivami; hoci biologicky rozložiteľný podiel odpadu je potenciálne užitočným zdrojom výroby biopalív, norma kvality musí zohľadniť možnú kontamináciu prítomnú v odpade, aby sa zabránilo poškodeniu zvláštnych komponentov vozidla alebo zhoršeniu emisií;

² Ú. v. ES C 210, 6.7.1998, s. 215.

- (28) podpora biopalív by mala byť v súlade s cieľmi bezpečnosti zásobovania palivami a environmentálnymi a príslušnými politickými cieľmi a opatreniami v každom členskom štáte; pritom môžu členské štáty uvažovať s nákladovo najefektívnejším publikovaním možností využitia biopalív;
- (29) opatrenia potrebné na vykonávanie tejto smernice by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa stanovujú postupy uplatňovania vykonávacích právomocí delegovaných na Komisiu¹,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Táto smernica je zameraná na podporu používania biopalív alebo iných obnoviteľných palív ako náhrady nafty alebo benzínu na dopravné účely v každom členskom štáte, tým sa má prispieť k tomu, aby sa dosiahli ciele ako je splnenie záväzkov vo vzťahu na klimatické zmeny, ekologicky priaznivá bezpečnosť zásobovania palivami a podpora obnoviteľných zdrojov energie.

Článok 2

1. Na účely tejto smernice sa používajú tieto definície:
 - (a) "biopalivá" znamenajú kvapalné alebo plynné palivá pre dopravu, vyrobené z biomasy;
 - (b) „biomasa“ znamená biologicky odbúrateľný podiel výrobkov, odpadu a zvyškov z poľnohospodárstva (vrátane rastlinných a živočíšnych látok), lesníctva a príbuzných odvetví, ako aj biologicky odbúrateľný podiel priemyselného a komunálneho odpadu;
 - (c) "iné obnoviteľné palivá" znamenajú obnoviteľné palivá iné ako sú biopalivá, ktoré pochádzajú z obnoviteľných zdrojov energie ako je definované v smernici 2001/77/ES² a používajú sa na dopravné účely;
 - (d) "energetický obsah" znamená dolnú výhrevnú hodnotu paliva.
2. Za biopalivá sa považujú minimálne tieto výrobky:
 - (a) "bioetanol": etanol vyrobený z biomasy a/alebo z biologicky odbúrateľného podielu odpadu, používaný ako biopalivo;
 - (b) "bionafta": metylester vyrobený z rastlinného alebo živočíšneho oleja s kvalitou nafty, používaný ako biopalivo;
 - (c) "bioplyn": palivový plyn vyrobený z biomasy a/alebo z biologicky odbúrateľného podielu odpadu, ktorý môže čistením dosiahnuť kvalitu zemného plynu, používaný ako biopalivo alebo drevný plyn;
 - (d) "biometanol": metanol vyrobený z biomasy, používaný ako biopalivo;
 - (e) "biodimetyléter" dimetyléter vyrobený z biomasy, používaný ako biopalivo;

¹ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/77/ES z 27. septembra 2001 o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou (Ú. v. ES L 283, 27.10.2001, s. 33).

- (f) "bio-ETBE (etyl-tri-butyl-éter)": ETBE vyrobený na báze bioetanolu. Percentuálny objem bio-ETBE, ktorý sa počíta ako biopalivo je 47 %;
- (g) "bio-MTBE (metyl-tri-butyl-éter)": palivo vyrobené na báze biometanolu. Percentuálny objem bio-ETBE, ktorý sa počíta ako biopalivo je 36 %;
- (h) "syntetické biopalivá": syntetické uhľovodíky alebo zmesi syntetických uhľovodíkov, ktoré boli vyrobené z biomasy;
- (i) "biovodík": vodík vyrobený z biomasy a/alebo z biologicky odbúrateľného podielu odpadu, používaný ako biopalivo;
- (j) "čistý rastlinný olej": olej vyrobený z olejnatých rastlín lisovaním, extrahovaním alebo podobnými postupmi, surový alebo rafinovaný ale chemicky nemodifikovaný ak je jeho použitie zlučiteľné s typom príslušného motora a zodpovedajúcimi emisnými požiadavkami;

Článok 3

1. (a) členské štáty by mali zabezpečiť, aby bol na ich trh uvedený minimálny podiel biopalív a iných obnoviteľných palív a na tento účel stanovujú národné indikatívne ciele.
 - (b) (i) referenčnou hodnotou pre tieto ciele sú 2 %, vypočítané na základe energetického obsahu všetkých benzínov a nafty na dopravné účely, uvedených na ich trhy do 31. decembra 2005.
 - (ii) referenčnou hodnotou pre tieto ciele je 5,75 %, vypočítané na základe energetického obsahu všetkých benzínov a nafty na dopravné účely, uvedených na ich trhy do 31. decembra 2010.
2. Biopalivá môžu byť dostupné v týchto formách:
 - (a) ako čisté biopalivá alebo vo vysokej koncentrácii v minerálnych olejových derivátoch, v súlade so špecifickými normami kvality pre použitie v doprave;
 - (b) ako biopalivá zmiešané s minerálnymi olejovými derivátmi, v súlade s príslušnými Európskymi normami popisujúcimi technické špecifikácie pre palivá v doprave (EN 228 a EN 590);
 - (c) ako kvapaliny pochádzajúce z biopalív ako je ETBE (etyl-tri-butyl-éter), kde je percento biopaliva stanovené v článku 2 ods. 2.
3. Členské štáty budú monitorovať vplyv používania biopalív v naftových zmesiach nad 5% v neprispôsobených vozidlách a prípadne prijímajú opatrenia na zabezpečenie zhody s príslušnou legislatívou spoločenstva o emisných normách.
4. V prijatých opatreniach by mali členské štáty uvažovať s celkovou klimatickou a environmentálnou vyváženosťou rôznych druhov biopalív a iných obnoviteľných palív, a môžu uprednostniť podporu tých palív, ktoré vykazujú veľmi dobrú nákladovo efektívnu environmentálnu bilanciu, pričom zohľadnia aj konkurencieschopnosť a bezpečnosť zásobovania.
5. Členské štáty zabezpečia, aby boli verejnosti poskytnuté informácie o dostupnosti biopalív a iných obnoviteľných palív. V prípade podielu biopalív zmiešaných v minerálnych olejových derivátoch, pri ktorých je maximálna hodnota 5% metylesteru mastnej kyseliny alebo 5% bioetanolu prekročená, musia byť v predajniach špeciálne označené.

Článok 4

1. Členské štáty do 1. júla každého roku podajú Komisii správu o:

- opatreniach prijatých na podporu používania biopalív alebo iných obnoviteľných palív ako náhrady za naftu alebo benzín na dopravné účely,
- národných zdrojoch pridelených na výrobu biomasy na iné účely použitia energie než je doprava a
- celkovom predaji palív v doprave a podiel biopalív, čistých alebo zmiešaných, a iných obnoviteľných palív uvedených na trh za predchádzajúci rok. Členské štáty v prípade potreby predložia správu o akýchkoľvek výnimočných podmienkach pri dodávkach surovej ropy alebo ropných výrobkov, ktoré mali vplyv na obchodovanie s biopalivami a inými obnoviteľnými palivami.

Vo svojej prvej správe po nadobudnutí účinnosti tejto smernice, členské štáty uvedú úroveň svojich národných indikatívnych cieľov pre prvú etapu. V správe za rok 2006 členské štáty uvedú úroveň svojich národných indikatívnych cieľov pre druhú etapu.

V týchto správach by mala byť zdôvodnená diferenciácia národných cieľov v porovnaní s referenčnými hodnotami uvedenými v článku 3, ods. 1, písm. b a mohla by byť založená na týchto prvkoch:

- (a) objektívne faktory ako je limitovaný národný potenciál výroby biopalív z biomasy;
- (b) objem zdrojov pridelených na výrobu biomasy na iné účely použitia energie ako je doprava a špecifické technické alebo klimatické charakteristiky národného trhu pre palivá v doprave;
- (c) národné politiky pridelujúce porovnateľné zdroje na výrobu iných palív v doprave, založených na obnoviteľných zdrojoch energie a zhodných s cieľmi tejto smernice.

2. Najneskôr do 31. decembra 2006 a potom každé dva roky vypracuje Komisia pre Európsky parlament a Radu hodnotiacu správu o pokroku vo využívaní biopalív a iných obnoviteľných palív v členských štátoch.

Táto správa musí obsahovať aspoň nasledovné:

- (a) nákladovú efektívnosť opatrení prijatých členskými štátmi na podporu používania biopalív a iných obnoviteľných palív;
- (b) hospodárske aspekty a environmentálny dopad ďalšieho zvyšovania podielu biopalív a iných obnoviteľných palív;
- (c) perspektívu životného cyklu biopalív a iných obnoviteľných palív z hľadiska uvedenia možných opatrení na budúcu podporu tých palív, ktoré sú klimaticky a ekologicky priaznivé a ktoré majú potenciál stať sa konkurencieschopnými a nákladovo efektívnymi;
- (d) udržateľnosť pestovania plodín používaných na výrobu biopalív najmä využitie plôch, stupeň intenzity kultivácie, obmena plodín a používania pesticídov;
- (e) posúdenia používania biopalív a iných obnoviteľných palív z hľadiska ich špecifických vplyvov na klimatickú zmenu a ich vplyv na zníženie emisií CO₂;
- (f) prehľad o ďalších dlhodobých možnostiach týkajúcich sa opatrení energetickej účinnosti v doprave.

Na základe tejto správy Komisia podľa článku 3, ods. 1, predloží Európskemu parlamentu a Rade príslušné návrhy o prispôbení systému cieľov. Ak na základe tejto správy dospeje k záveru, že indikatívne ciele sa pravdepodobne nedosiahnu z toho dôvodu, že sú neoprávnené a/alebo sa netýkajú nových vedeckých poznatkov, budú v týchto návrhoch vo vhodnej forme formulované národné ciele, vrátane možných záväzných cieľov.

Článok 5

Zoznam uvedený v článku 2, ods. 2 sa môže prispôbiť technickému pokroku v súlade s postupom uvedeným v článku 6, ods. 2. Pri prispôbení tohto zoznamu sa zohľadní environmentálny dopad biopalív.

Článok 6

1. Komisii bude pomáhať výbor.
2. Kde sa uvádza odkaz na tento odsek, budú sa uplatňovať články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES, so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.
Obdobie ustanovené v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je stanovené na tri mesiace.
3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 7

1. Členské štáty najneskôr do 31. decembra 2004 uvedú do platnosti zákony, iné nariadenia a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Okamžite o tom budú informovať Komisiu.

Keď členské štáty príjmu uvedené ustanovenia, zahrnie sa do nich odkaz na túto smernicu, alebo ich takýto odkaz bude sprevádzať v prípade ich oficiálneho uverejnenia. Členské štáty stanovujú, ako sa takýto odkaz uvedie.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie základných ustanovení národných predpisov, ktoré prijímajú v oblasti upravenej touto smernicou.

Článok 8

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 9

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 8. mája 2003

a Európsky parlament

predseda

P. COX

Za Radu

predseda

M. CHRISOCHOÏDIS

